

Економічні науки

УДК 657:339.378:339.132

Рибалко Олена Михайлівна

*кандидат економічних наук,
професор кафедри обліку та оподаткування
Запорізький національний університет*

Дмитришина Катерина Романівна

*студентка
Запорізького національного університету*

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТОВАРІВ У РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ

***Анотація.** У статті досліджено теоретичні та практичні питання обліку товарів в роздрібній торгівлі, а саме було запропоновано внести зміни до рахунку 28 «Товари» відкривши нові субрахунки та наведено облік операцій приймання товару при виявленні невідповідної якості з їх використанням*

***Ключові слова:** товари, роздрібна торгівля, торгівля, рахунок, облік, організація.*

На сучасному етапі однією з найбільш активних галузей в економіці України є роздрібна торгівля. Роздрібні торгові економічні суб'єкти виконують найважливішу функцію: доставляють товари від виробників до споживачів. Успішність діяльності роздрібних торгових підприємств обумовлює розвиток регіонів і країни в цілому, так як вони надають робочі місця і платять податки в бюджет.

Однак організація і підтримання на ефективному рівні діяльності роздрібно-торгового економічного суб'єкта неможливо без наявності

достовірної, своєчасної та об'єктивної інформації про роботу підприємства.

Дана інформація збирається, накопичується і обробляється в системі бухгалтерського обліку. При цьому основні факти господарської діяльності, пов'язані з продажем товарів покупцям.

Зібрана й оброблена в системі бухгалтерського обліку інформація є базою для аналізу продажів товарів, без проведення якого неможливо оцінити ефективність основного виду діяльності роздрібного торгового підприємства, а також виявити резерви зростання продажів, що в подальшому має призвести до розширення масштабів діяльності і зростання прибутку економічного суб'єкта. Всі перераховані обставини в комплексі зумовлюють актуальність теми та мети даного дослідження.

Метою статті є теоретико-практичне дослідження організації та методики обліку товарів в роздрібній торгівлі, а також розробка рекомендацій щодо їх удосконалення.

Важливо підкреслити, що бухгалтерський облік продажу товарів на роздрібних торгових економічних суб'єктах є однією з найбільш розкритих тим на законодавчому рівні, в науково-методичної та періодичної літератури. Даний факт пояснюється необхідністю нормативного регулювання обліку даних активів, а також затребуваністю в практичній діяльності теоретичних розробок і пояснень щодо особливостей бухгалтерського обліку продажів товарів у роздріб.

Бухгалтерський облік і звітність в торгівлі здійснюються з дотриманням принципів, визначених Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [1], прийнятих Положень (стандартів) бухгалтерського обліку [2], Національного Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, законодавчих і нормативних актів з урахуванням специфіки діяльності торговельних підприємств. Як зазначає В.М. Маринченко організація обліку в торгівлі

передбачає ведення обліку роздрібного товарообігу, в основному, у грошовому вимірнику за продажними (роздрібними) цінами, за винятком товарів, які вимагають особливого контролю (ювелірні вироби із дорогоцінних металів, товари, прийняті на комісію, та ін.) — це одна з особливостей [3, с. 97].

Слід зазначити, що сучасна практика аналітичної деталізації обліку доходів і фінансових результатів діяльності торговельного підприємства з продажу товарів не задовольняє інформаційних потреб користувачів, тому потребує вдосконалення. Аналітичний облік має бути більш змістовним, достатнім і відповідати своєму змісту - забезпечувати можливість оперативного аналізу отриманих від продажу товарів доходів і бути зручною та надійною базою для прийняття ефективних рішень в управлінні продажами товарів [5].

Побудова аналітичного обліку товарів у роздрібній торгівлі досить складний процес. Як правило, на роздрібному економічному суб'єкті до рахунку 28 «Товари» відкриваються субрахунки за укрупненими групами товарів. З метою удосконалення обліку на підприємствах [4], пропонуємо здійснити зміни у робочому плані рахунків підприємства до рахунку 28 «Товари», а саме відкрити наступні субрахунки: 2821 «Товари національні»; 2822 «Товари, що імпортовані»; 2823 «Товари зі знижкою»; 2824 «Брак»; 2825 «Обмін товару».

Отже, головною метою обліку є забезпечення управління продажами товарів гнучкою інформаційною базою: плануванням маркетингової діяльності, зокрема активізаційних заходів, розробкою обсягів продажу тощо; організацією (раціональна організація процесу продажу товарів та ефективного управління); системою бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту, яка має бути побудована таким чином, щоб сприяти прийняттю обґрунтованих управлінських рішень; контролем (контроль за здійсненням діяльності підприємства з продажу товарів; своєчасною

адаптацією підприємства до змін внутрішнього та зовнішнього середовища; зниженням ризиків здійснення діяльності підприємства з продажу товарів; забезпеченням ефективного розвитку в умовах конкуренції); забезпеченням відповідності управління продажними цілями і стратегії підприємства); мотивацією (зокрема, мотивацією працівників, зайнятих продажами товарів, до ефективного виконання своїх функцій; мотивацією споживачів до придбання товарів відповідного магазину).

Таким чином, можна зробити висновок, що запропоновані напрями удосконалення обліку операцій з продажу товарів допомагатимуть найбільш повному та об'єктивному відображенню торгових операцій у бухгалтерському обліку підприємств роздрібної торгівлі, та від цього залежить оперативність і ефективність прийняття рішень щодо стратегії і тактики розвитку підприємства.

Література

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України. URL: <http://www.zakon.rada>.
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
3. Маринченко Володимир Миколайович Особливості процесу організації обліку товарів на підприємствах України / Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» // № 12 (22), 2 т., 2016. С. 97.
4. Макаренко А. П. Фінансовий облік 1. Навчальний посібник Видання 2-ге, доповнене, перероблене [гриф МОН України] / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Г.М. Безкоста. // Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 400 с.
5. Артюх О.В. Цонкова Є. Г. Проблемні питання та напрями вдосконалення обліку руху товарів на підприємстві. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/>